

GENEESKUNDIG BUREAU VOOR DISTRIBUTIE TE AMSTERDAM.

Als antwoord aan I. ZEEHANDELAAR en J. J. BROUWER het volgende:

1. Door het vragen van een advies wordt den behandelenden geneesheer geen contrôle op de schouders gelegd.
  2. Het advies is vertrouwelijk ten opzichte van den geneesheer tot diens patiënt, wat echter niemand beletten kan over het bestaan van dien maatregel in het algemeen te spreken, wanneer de omstandigheden daartoe aanleiding geven.
  3. De gevraagde adviezen worden ons bijna zonder uitzondering toegezonden.
  4. Niet de leider van het bureau, maar de commissie van toewijzing beslist of verstreking kan plaatshebben.
  5. Elke arts kan het formulier invullen, zooals hem goeddunkt; het bureau kan handelen naar omstandigheden.
  6. Het indirect betrekken van den behandelenden arts bij een beoordeeling is niet door ons bureau ingesteld, maar is opgenomen in den algemeenen leidraad, die door SIKKEL is medegedeeld.
  7. De verhouding tusschen den behandelenden arts en diens patiënt wordt niet vertroebeld, daar den patiënt nooit wordt medegedeeld, welk advies is gegeven.
- Amsterdam, 20 Jan. 1918.

G. H. DE JONG.

ROCKANJE-MODDER.

I.

Met instemming las ik het artikel van den eersten redacteur over Rockanje-modder. Er is echter meer, waartegen van geneeskundige zijde stelling genomen dient, nl. tegen de humbugreclame van de maatschappij Rora met haar onbewezen en onjuiste geneeskundige beweringen, verspreid in een boekje, aan ons en het publiek verzonden.

Het is niet waar, dat bewezen is, dat de geneeskrachtige werking van vulcanische modder (Rockanje-modder is trouwens geen vulcanische modder) en van vele bronwaten aan radio-activiteit is toe te schrijven. Het is niet juist, dat fango (in casu Rockanje-modder) aangewezen is bij alle vormen van reumatiek. „Rheumatoid tuberculeux” bijv. (waarvan in Nederland vele gevallen voorkomen) te behandelen met modderbaden is een kunstfout. Ook op de andere aanwijzingen in het boekje is heel wat af te dingen.

Bij het samenstellen van het boekje is geheel gevolgd de minderwaardige reclame-methode van sommige buitenlandsche badplaatsen en inrichtingen. Daarbij komen in den tekst allerlei dubbelzinnige beweringen, bijv. „zooals tallooze proefnemingen in het buitenland en ook de ervaringen te Walensteyn hebben geleerd, blijkt de radium-modder van Rockanje een waardevol middel te zijn tegen,” enz.!!

Finantieele exploitatie van geneeskundige inrichtingen en ondernemingen, d. w. z. kapitaal gestoken in inrichtingen of ondernemingen van geneeskundige strekking met het doel rente, liefst veel rente, van dat kapitaal te maken, levert in onze samenleving steeds groot gevaar op, dat de geneeskundige zijde in het gedrang komt. Wat blijft heilig, als er winst te maken is! De schrikbarende afmetingen, die finantieele exploitaties op geneeskundig terrein met alle nadeelen daarvan in vele landen om ons heen hebben verkregen, is voldoende bekend. Tot nu toe staat in dit opzicht Nederland vrij gunstig, al is er dan op mijn bijzonder terrein, de physische therapie, heel wat, dat niet door den beugel kan.

Collega REYS heeft, door zich te leenen met quasi-wetenschappelijke gegevens te werken, den geneeskundigen stand geen dienst bewezen.

Door persoonlijk bezoek heb ik mij kunnen overtuigen, dat de voortvarende sympathieke directie van Walensteyn een werkelijk goede inrichting tot stand heeft gebracht. De bezwaren, die ik heb tegen de ligging en het gebrek aan deskundige leiding, zijn directie en commissarissen bekend. Ondanks deze bezwaren meen ik, ook naar aanleiding van enkele gevallen, die ik kon waarnemen, dat Walensteyn een aanwinst kan zijn voor gebrekkig Nederland. Maar dan geschiede de reclame op een wijze, die meer overeenkomt met onze Nederlandsche geneeskundige manieren.

Amsterdam, Januari 1918.

J. VAN BREEMEN,